

Repatri soneti

Dušan
Ludvik

SLUŽIM Molčati ni napaka in ne greh,
ni nujno moder, kdor na glas modruje,
je neki red, nasilje mu je tuje,
je neka mera v svetu in ljudeh.

Pri tleh oplejmo, sčelimo v vrhah,
zdrav trs se še po toči oblistuje,
je čas, ko se prerokba napolnjuje,
tak čas, da nože stiskamo v zobeh.
Kdor z lučjo v srcu se mu zoperstavi,
v jedro zadet (kot z bliskom) strmoglavi –
načet sem, strah me je, da vas okužim.

Zato se s čistimi le v duhu družim,
tako je vsa zavezanost telesa
le hlapčevanje uma in peresa:
z besedo grizem, da resnici služim.

LUČ IN TEMA Po valovanju morja smo spoznali,
da je to noč korzarski jug razplal gladino,
obrnil dno, zasukal globočino,
stopničasto jo buhnil po obali.

Luči daljav kot na sežaj se zdijo,
noč temna je (razliti tuš z ebenovino),
vendar: bolj je temna, z večjo jasnino
žlebniki zvezd na nebu slemenijo.

Luč in tema – nesklenjena prepira,
od vekomaj začenjata od kraja
kot val, ki se oddaljuje od izvira.

Manj ko je v srcu lúci, bolj je mračno
gorje, saj mrak se v mraku ne raztaja,
nič ni drugačno kar se zdi drugačno –
krivica zadolžuje, dolg ostaja.

UPANJE Izločen, zamolčan, z brezkrajnim krakom
spodvit sam vase kot podledna voda
v zatohlem jašku, sežem le do poda,
v samoto vdan, z opozorilnim znakom.

Vzleteti! Pa samo hlepim za zrakom:
bodi vihar, sproščeni dih, svoboda,
ne pa živ strup (ostrejši od uboda),
ki voljo uspava kot z dremotnim makom.

Ko medlo upanje (mehurčki milne pene)
razprsknilo se je in butnilo ob stene
grobov, zgrmelo name je toliko mraka,

da sij brez smisla je kot praprotovo seme
ko ustnice pravičnih stiskajo se neme
in je do uničenja komaj prepad koraka.
Up je splesnel. Srce pa še želi in čaka.

PRED
HUDO URO

Sprt sam s seboj. Ko kri v možganih treska
in v srcu srd siči kot strta frula,
čakam, kdaj leta bodo se razsula,
izmučen od neskladja senc in bleska.

Kot da surova pest prgišče peska
pod jezik in med zobe je nasula,
na ustnicah brezkrvnih pa nasnula
mu lila strup jesenskega podleska.

Obrabljen trak besed se sunkoma ustavlja,
v kolesju stavkov jeca in zadirčno škripa,
ko misel išče vzgon in za resnico tipa:

sila z nasiljem moč s premóčjo se postavlja,
groza nas s strahom pari, zlo (zadah po jodu)
ne prizanaša upajočim, še manj rodu,
ki smrti se boji, pa ji srce nastavlja.

HUDA URA

Na oblake lajam (star, naščuvan seter),
svet je na štiri bliske kot razpêlo,
nevarnost razloputnila je žrelo,
pritiska misli ob okužen veter.

Sevanje zemlje na vsak milimeter,
njen konec tak bo, kakršno spočêlo:
naš svet z osišča magme bo pomelo
in ga pognalo v strdkih skozi eter.

Dovolj, da drob popoka še sosednji zvezdi.
Neizječána prošnja krvavi nad gnezdi
solz, težjih kot stotera smrt – in, kar je huje,

v ljubezni, ki brezčasne zveze navezuje,
popušča stik in lomijo se izohipse,
pregažena od jezdecev apokalipse
kriči s preklanim krikom in zaman sprašuje.

NIČEVNOST Od pekla do nebes sem svet prekosil,
zaostril ga, da je kot srt ob srti,
vanj so zaprti trud in vsi načrti,
ki sem jih s spornostjo spoznanja zožil.

Stópil sem iz telesa, ga obtožil,
naenkrat v pojmih med seboj smo sprti
in kakor v ohromelosti zavrti
oprezamo, kdaj plaz groz se bo sprožil.

Upiram se (tako se ptič upira v progli),
pripravljen na razpad in veliko sproščenje,
ko bom zgolj snov in v njej zaokrožen kakor v krogli.

Vsaj gib, zalit s krvjo, je naravnán v življenje,
up merim z daljo zvezd, skrb tehtam s težo rane,
smrt je močnejša, žene v nič in pozabljenje,
kdor čas dohitel je, z njim teče in obstane.

DUH Duh pred snovjo? Iz ničá snov spočeta?
Duh ali dih? Ki svet mrázi in greje.
Kot veter: sam neviden, vendar veje.
Krmilo misli, jadro njenega poleta.

Kaj pa zgoč krik na živčnih ustnicah poeta?
(Zareže, zaboli, a dobro deje.)
Pa um? (Sam sebe jé, da izraža se jasneje.)
Oživljajoči duh, kjer koli hoče, leta.

A tudi v njem šopirno smrt razločim s sluhom,
na orgle iz golenic grči mi bilje.
Me strah je v grozi? – Sem! Živim! Predahnjen s duhom,

ki ve, kar je zavest ves čas trdnó tajila:
odmev v svoj glas se vrne, cilj v brezcilje,
ličinka v smrtoglavca, ki ožge si krila,
jaz pa v svoj prah, da se izpólni pranasilje.

SPOZNAVANJE Kot k soncu silijo poganjki brajde!
Lahko sem svetel, pa temnim med dnevi,
na rob potiskan kot vsebina v cevi –
kdor nedosežno išče, v stiske zajde.

Molčim, pa vem, kaj nas med sabo loči.
Vsak svojo pot – lok se lahko napenja,
dokler napeta prožnost ne pojenja,
ko se do kraja usloči, v vrhu počí.

Še zadnjič vtirjen v časnost in ozkost:
v sapniku zašumi kot v praznem vrču,
poslednja nota utrga se v surovem krču,

zaman ves trud, vsa moč, ljubezen in modrost,
lahko v najslajšem besedišču bi govoril,
če sem za rod in bližnjega premalo storil,
je vse bilo kot hoja čez podrti most.

DOMA Ni treba praprotovega semena:
kot plat zvona me dramí govorica
živadi in ljudi, v zavest pronica
jutranje čista, fantovsko bronena.

In pajčevina v rosi – kot svilena
od mavric poškopljena pletenica,
izbruh lučí v zrcalju šíp – žar ptica,
slemena hiš – ščit in ponos plemena.

Doma sem! S čustvi svetlimi pregnem
vso laž, napuh, ozkost in gluhost kraja,
vidim, kar hočem, hočem, kar zavaja.

Na stari prostor se lahko povrnem,
a v stari čas le še z močjo spomina,
prostor je šir in dalj in je bližina,
čas nezgrabljiv – ko sežem, zrak obrnem.